

# OORSPRONKELIJKE BIJDAGEN

## HET CONGRES TE PHILADELPHIA

DOOR

L. VAN ANDEL.

---

### I.

Het belangrijke van een massale bijeenkomst als het Congres te Philadelphia ligt wel vooral daarin, dat daar tot uiting komt wat de tandheelkunde bereikt heeft en bereiken kan.

Het feit dat een zoo groot aantal mannen van naam en gezag uit de tandheekundige wereld bijeen waren om met elkander van gedachten te wisselen kan niet nalaten indruk te maken op allen die tegenwoordig waren. Want al moge dan het programma zoo overladen geweest zijn dat men zelfs bij zeer bescheiden keuze nog altijd te veel hooi op den vork nam, en al was de regeling niet in alle opzichten gunstig om zeker te kunnen zijn dan tenminste te zullen hooren wien of wat men zich uitgezocht had, toch zal men de beteekenis van dit congres niet licht te hoog kunnen aanslaan. De vele indrukken daar opgedaan, die zich langzamerhand meer beginnen te ordenen, zullen niet nalaten invloed uit te oefenen op de tandheekundige professie, waar die ook uitgeoefend wordt. Want dit is wel de grondtoon van al die indrukken, dat Amerika, hoe eenvormig ook in zijn poging tot „standardizing”, althans wat de tandheekunde betreft er ten volle in geslaagd is niet alleen „to standardize dentistry”, maar dat het ook is *constantly raising its standards*.

Voor wie uit Holland komt was dit een verfrisschende, moedgevende en bezielende gewaarwording. Want het heeft er allen schijn van of wij in ons lieve vaderland steeds meer

ons best doen het tegendeel te bereiken — constantly lowering our standards. De opvattingen over allerlei onderdeelen der tandheekkunde — vooral onder jongere collega's — zijn vaak zoozeer gespeend van alles wat naar liefde voor het vak zweemt, dat het enthousiasme en de arbeidsvreugde der vele Amerikaansche collega's, die op het congres hun werk kwamen toonen, daarbij wel heel sterk afsteekt. Onze „nuchtere” geest maakt zich niet meer warm voor ideale wortelkanaalvullingen, of academische problemen van focal infection of periodontoclasia. Porcelain werk is een malle „sport” van enkele excentrieken, en de „Fripp”-methode is noodelooze tijdverspilling. Cofferdam „willen onze patiënten niet hebben” en prothese werk moet „goedkoop en netjes wezen”. De demoralizeerende gevolgen van het gemarchandeer met ziekenfondsbesturen hebben langzamerhand al onze tandheekkundige opvattingen doortrokken, en het is typeerend, dat vrijwel het eenige specifiek Europeesche element, dat op dit Amerikaansche congres officieel naar voren getreden is, juist den Amerikanen wel zeer wonderlijk in de ooren geklonken moet hebben, indien zij het inderdaad verstaan hebben, hetgeen niet altijd even vlot ging in dit cosmopolitische gezelschap. De derde der resoluties van de hygiene-commissie der F. D. I. „officieel” aangenomen in de slotzitting van het Congres toch luidt — <sup>1)</sup> „Tandheekkundige behandeling van het volk als een voortzetting van de tandheekkundige *behandeling* <sup>2)</sup> op de scholen moet worden verleend door tandartsen verbonden aan ziekenfondsen, industriele instellingen, leger en vloot, *en moet gelijkelijk erkend worden als alle andere factoren van volksgezondheidsverzorging.* <sup>3)</sup>)

Het is wel een Ironie der Geschiede dat deze resolutie op Amerikaanschen bodem moest aangenomen worden, waar men geen „behandeling” op de scholen wenscht, maar „education”, en waar men zeker nooit ertoe zal komen aan <sup>3)</sup> allen

<sup>1)</sup> Zie verslag in het Handelsblad van 28 Sept. '26. Ochtendblad.

<sup>2)</sup> Cursiveering van mij. v. A.

<sup>3)</sup> Ziekenfondsleden.

tandheeskundige hulp te garandeeren zonder de logische reserve, dat die „hulp” toch zeker niet onbetaald gegeven zal worden, en dat die „hulp” toch zeker niet geëischt zal kunnen worden door wie willens en wetens zijn gebit verwaarloost, al is die eischer dan ook honderdmaal ziekenfondslid.

De employé's van de Metropolitan Life Insurance Company, die onder leiding van den dental director *Dr. Thaddeus Hyatt* alle mogelijke zorg aan hun gebit kunnen, maar dan ook verplicht zijn te besteden, verliezen hun liability for accident insurance, indien zij die zorg voortdurend verwaarloozen.

Het was niet de bedoeling hier naar de oorzaken onzer tegenwoordige opvattingen te zoeken. Het feit, dat de opvattingen onzer Amerikaansche collega's daar zoo gunstig bij afstaken bracht er ons natuurlijkerwijs telkens weer toe, te gaan vergelijken.

Hier zij nu alleen een poging gewaagd iets weer te geven van wat met zooveel enthousiasme ons getoond en mede gegeven werd.

Buitengewoon interessant was al dadelijk voor ons <sup>1)</sup> wat er aan het congres vooraf ging. Door deel te nemen aan de „Clinics”, die de Dental Clinic Club of Philadelphia gearrangeerd had in de week die aan de Congresweek voorafging, kregen wij een bijzonder gunstige gelegenheid niet alleen om ons eerst wat te acclimatiseeren — hetgeen inderdaad noodig was, zooals meerdere buitenlandsche congressisten, die pas bij de opening van het congres aankwamen, ook wel degelijk tot hun nadeel ondervonden hebben.

Maar vooral ook om in een kleiner en rustiger omgeving dan het congres ons uiteraard zou kunnen bieden — kennis te maken met het werk van een aantal vooraanstaande practici.

De „Dental Clinic Club of Philadelphia” toch bestaat uit een vijftigtal practiseerende tandartsen, die zich verbonden hebben om gezamenlijk de tandheeskunde te bestudeeren en zoo mogelijk op te voeren. Dergelijke clinicclubs vindt men in

---

<sup>1)</sup> Collega J. Sanders Ezn. en schrijver dezes.

Amerika in verschillende groote steden. Sommige leggen zich toe op een enkel onderdeel der tandheelkunde bijv. dental ceramics, andere beperken zich niet tot een onderdeel, maar van hun leden bepalen zich eenigen dan tot eenzelfde onderdeel, zoodat dus een aantal zich bijv. toeleggen op inlay werk, andere op brugwerk, andere weer op partial dentures enz.

Wat wij van de Clinic Club of Philadelphia gezien en gehoord hebben was bewonderenswaardig — om niet te zeggen benijdenswaardig. Een dergelijke club zou in ons land zeker even goed werk kunnen doen als daarginds, en de programma's onzer drie nationale tandheelkundige vereenigingen zouden er wel bij varen!

Vijf dagen lang hebben de leden van die Clinic Club zich letterlijk voor ons uitgesloofd. Ook daarin waren ze „Amerikaansch”. De wijze waarop men zich daar in Amerika inspannen heeft om den buitenlanders hun verblijf zoo aangenaam en zoo nuttig mogelijk te maken is boven allen lof. Het congres geleeke in dat opzicht een zoo overdadige maaltijd, dat zelfs de meest bescheiden keuze uit het menu nog noodlottige overlading geworden zou zijn, als er een en ander beter geregeld geweest was.

Reeds het programma van deze „Clinics” is typeerend. Het waren *Complimentary Clinics to Members of the seventh International Dental Congress who are Visitors from other Countries*. „Foreign” countries klinkt hun zelf ongunstig in de ooren; de „foreigners” zijn het die het leven in Chicago en New York onveilig maken. En „aliens” wilden ze ons ook niet noemen, dat wijst te veel op „vreemdeling zijn”, en dat wilden ze juist voorkomen. Wij moesten ons daar „thuis” gevoelen. Ten volle zijn ze daarin geslaagd.

Het vorstelĳk schoolgebouw van het Thomas W. Evans Dental Institute was ter hunner beschikking gesteld. Elken dag van 9 tot 12, van 1 tot 6 en van 7 tot 9 waren ze in touw. De morgenuren werden besteed aan voordrachten — zestien zijn er gehouden —; de middaguren werden gevuld met praktische, bijzonder instructieve demonstraties; in de avonduren

werd de Wadsworth methode voor prothese-werk gedemonstreerd.

Wat daar geleverd werd was alleen reeds de reis waard geweest. Vrijwel ieder onderdeel van ons vak werd stap voor stap behandeld! Een voorraad demonstratie materiaal hebben zij in den loop der jaren bijeengebracht — voor het meeren-deel door de leden zelf vervaardigd of ontworpen — dien ik onze eigen onderwijsinrichting graag zou gunnen. Degenen die daar demonstreerden of voordrachten hielden toonden zich ten aanzien van het door hen behandelde onderdeel ten volle bevoegd en bekwaam, en het was hun aan te zien dat ze in deze wijze van samenwerken een bijna jongensachtige vol-doening vonden.

Als een voorbeeld van de wijze, waarop zij zich voor ons hebben ingespannen moge hier aangehaald worden dat een der demonstratoren vier dagen — en geloof maar gerust ook nog een deel van de nachten — had besteed om speciaal voor deze gelegenheid een volledig stel — eenzijdig, 14 stuks dus — porcelain-jacketcrowns, van een zoo volmaakten vorm en zoo onberispelijke afwerking te bakken en in den articulator te zetten, dat ieder der ruim tweehonderd aanwezigen, waar-onder ook verscheidene experts aanwezig bleken te zijn, on-geveinsde verbazing daarover te kennen gaf.

De herinnering aan wat deze clinicclub — wier nuttigen arbeid ondergeteekende vijf jaar geleden reeds met zooveel belangstelling gadeslagen had — de herinnering aan wat zij den buitenlanders daar aangeboden heeft, zal stellig den goeden indruk, die wij tijdens ons verblijf in Amerika verkregen hebben van het zeer hoog peil, waarop de tandheekunde in Amerika ontegenzeggelijk staat, aanmerkelijk versterken. Want al waren er onder die demonstratoren collega's die aan een onderwijsinrichting verbonden waren, allen hadden zij toch hun eigen praktijk en wat zij gaven droeg wel zeer sterk den stempel van in de praktijk beproefd en deugdelijk bevonden te zijn.

Op het congres zelf hadden wij telkens weer de gelegen-

heid om te constateeren dat wij onzen tijd niet beter hadden kunnen gebruiken dan door het volgen van deze clinics als het ware een inleiding voor het congres te vormen. Het rustig aanhooren van weldoorwerkte voordrachten met daarop volgende discussies, of het volgen van belangrijke praktische demonstraties in kleinen kring, waar men voor ieder onderdeel, dat men niet volledig begrepen mocht hebben, alle gewenschte inlichting kon vragen, zooals de clinicclub ons zoo ruimschoots geboden had, misten wij op het congres ten eenen male.

Maar daar hadden wij juist weer die andere groote aantrekkelijkheid, dat zoovele mannen aanwezig waren, die men persoonlijk kon spreken, of die men zich althans gelukkig prijst gehoord en gezien te hebben. Daarover nog iets een volgende maal.

Gouda, October 1926.